

La ventana de la UJI

Els tresors bibliogràfics de la Universitat

VICENT
Falomir*

La Biblioteca de la Universitat Jaume I (UJI) es va crear l'any 1991 amb la pròpia Universitat. Els fons bibliogràfics de l'antiga Escola de Mes- tres, que va tenir els seus inicis a principis del segle XX i els fons documentals del Col·legi Universitari de Castelló, conegut com a CUC i que es va constituir a finals de la dècada del seixanta del passat segle, foren la base de l'actual biblioteca.

Avui la Universitat de Castelló compta amb un centre bibliotecari de primera línia, amb unes excel·lents instal·lacions i serveis i que dona suport, tant en docència com en investigació, a tota la comunitat universitària i en una gran part de l'any, a excepció del període d'exàmens, a la ciutadania en general.

La Biblioteca UJI, a hores d'ara, compta amb un fons bibliogràfic, en suport paper, de 630.000 exemplars i amb una col·lecció hemerogràfica d'uns 3.000 títols. A més, també hi ha fons digital, que és el realment important i cada vegada és el més utilitzat, d'uns 100.000 llibres electrònics i una nombrosa col·lecció de revistes científiques digitals amb 85.000 títols. Tot aquest fons està accessible i es pot consultar per internet a través d'una ferramenta de descobriment d'última generació.

La Biblioteca de la Universitat de Castelló es va dotar, des del principi, d'una sec-

ció de Col·leccions Especials. És un model pres d'algunes biblioteques estrangeres principalment les nord-americanes que compten amb una secció anomenada *Special Collections*. El material que podem trobar en aquesta secció és un fons molt específic amb exemplars únics i rars i en molts casos amb pocs exemplars arreu del món. Per tractar-se d'un fons tant característic, cal tenir-lo guardat i mantingut en unes condicions ambientals adequades.

La secció de Col·leccions Especials de la Biblioteca UJI està formada, entre d'altres, per 3.724 llibres antics anteriors al Dipòsit Legal de 1958. Entre aquest fons de reserva, destacarem un parell d'obres: el llibre *Columbretes*, de **Ludwig Salvator, Erzherzog von Österreich**, arxiduc d'Àustria i que va estar publicat a Praga l'any 1895. Aquest llibre el varem adquirir, per internet, a una llibreria de Gagnano, ciutat del sud d'Itàlia. L'altra obra és la de **Robert Boyle**, *The sceptical chymist, or Chymico-physical doubts & paradoxes, touching the experiments where by vulgar spagirists are wont to endeavour to evince their salt, sulphur and mercury, to be the true principles of things*. Publicat a Oxford, l'any 1680. Aquesta publicació la comprarem a una llibreria de Nova York.

També cal destacar, dins de les Col·leccions Especials UJI, el fons bibliogràfic-jurídic antic de l'Àrea d'Història

del Dret que va estar propulsat pels professors **Arcadi Garcia Sanz** i per **Vicent Garcia Edo**, que continua augmentant aquest patrimoni bibliogràfic tant valuós. Actualment, podem comptabilitzar 178 títols específics de dret foral, notarial i eclesial que van des del segle XV al XVIII. Entre les obres que cal relluir i que es troben dipositades a la biblioteca i formen part d'aquest fons jurídic estan en primer lloc l'obra més antiga que és un tractat notarial manuscrit de principis del segle XV *Llibre de les Concordies de Morella i les seues aldees* i el volum, *Fori Regni Valentiae* de l'any 1547.

Les biblioteques d'autor també formen part de les Col·leccions Especials lliurades a la nostra universitat i com a resultat dels convenis de donació bibliogràfica. Entre les quals destacarem, per esmentar-ne algunes: **Germà Colón**, **Lluís Revest**, **Enric Soler i Godes**, **Rafael Ribes Pla**, **Vicent Pitarich**, o la biblioteca d'**Arambul**. La Biblioteca de Germà Colón consta de 16.000 llibres. La Biblioteca-Arxiu Lluís Revest Corzo té una col·lecció de 2.404 llibres i 128 títols de revistes. Entre aquest fons ens trobem llibres que van des del segle XVI al XX. Dels quals destacarem: l'obra de **Titus Livius**, *T. Livii Decadibus ...* que va estar publicada, l'any 1521 a Venècia, i l'obra de **Plini, el Vell**, *Plinii Secvndi Historiae mvn-di libri XXXVII*, de l'any 1561. D'aquestes

dues obres només hi ha tres exemplars al Catàleg Bibliogràfic del Patrimoni Nacional Espanyol. Un altre llibre que cal ressaltar és el *Tomba-Tossals: Contalles de la Terra*, de **Josep Pascual Tirado**, que va estar publicat a Castelló l'any 1930. Aquest exemplar compta amb una dedicatòria a Revest.

La Biblioteca Soler i Godes està constituïda per 5.163 llibres i uns 200 títols de revistes. És un fons específic sobre didàctica i inclou material del Moviment Cooperatiu d'Escola Popular i sobre la Pedagogia Freinet. Destacaríem el periòdic *Sembra*, que elaboraven els escolars.

El fons Arambul va ser una de les primeres donacions que va rebre la Universitat. El conveni de donació es va signar el 17 de maig de 1995. Aquesta biblioteca d'autor consta de 6.727 llibres. La temàtica que versa és d'història, filosofia i literatura. Com a cosa curiosa d'aquesta donació i per la importància del fons, el llibre *En el país de los Bubis: escenas de la vida en Fernando Po*, de **José Tomás** i publicat l'any 1931, ens el varen sol·licitar per a la exposició *Ikunde. Barcelona, metròpoli colonial* que va estar del 10 de juny 2016 al 30 de juny 2017 al Museu de Cultures del Món de Barcelona.

Comptar en la biblioteca amb una secció de col·leccions especials, amb material tant específic i valuós, li dona molta categoria i prestigi a la institució. Al tractar-se d'un fons tant característic i que s'obri a través del catàleg bibliogràfic, la nostra finestra en internet, fa que molts investigadors de la Universitat i d'arreu del món estiguen interessats a utilitzar aquest material. ≡

***Director de la Biblioteca de l'UJI**

El material que podem trobar en la secció Col·leccions Especials és un fons específic amb exemplars únics i rars